

Ändring av föreskrifter och fastställande av skötselplan för naturreservatet Ettö i Gislaveds och Gnosjö kommuner

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808 MB) området Ettö, som det avgränsas på bifogad karta (bilaga 1) och med de gränser som slutligen utmärks i fält, som naturreservat.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ MB, samt 22 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt MB m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se **Reservatsföreskrifter**).

Länsstyrelsen fastställer, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt MB m.m., de mål och riktlinjer för områdets långsiktiga vård som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen (bilaga 2). Förvaltare av reservatet ska vara Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Beslutet innebär att naturreservatet nu omfattas av nya föreskrifter. Länsstyrelsens beslut den 30 november 1970 (dnr IIIR11-1-67) om bildande av naturreservat med föreskrifter, Länsstyrelsens beslut den 6 juni 1979 (dnr 11.1211-1532-79) om utvidgande av naturreservatet Ettö till dess nuvarande omfattning samt Länsstyrelsens beslut den 6 april 1998 (dnr 231-10287-97) om fastställande av skötselplan, upphör att gälla i och med att detta beslut vinner laga kraft.

Syftet med reservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara och skapa förutsättningar för biologisk mångfald knuten till en naturskogsartad barrblandskog enligt EU:s art- och habitat direktiv.
- bevara och skapa förutsättningar för en gynnsam bevarandestatus för förekommande arter och habitat knutna till naturliga fodermarker enligt EU:s art- och habitat direktiv samt bevara och förbättra förutsättningarna för förekommande hotade arter.

- inom ramen för bevarandet av naturvärdena, tillgodose allmänhetens behov av naturupplevelser och områden för friluftsliv samt underlätta för besökare genom smärre anordningar.

Uppgifter om naturreservatet

Administrativa data

Namn	Ettö
Beslut om Natura 2000	Ja (SE0310317))
Kommun	Gislaved, Gnosjö
Socken	Öreryd, Källeryd
Lägesbeskrivning	Vid Nissans inlopp i Algustorpasjön
Fastigheter	Del av Alabo 3:1, Bjärsved 5:34 och Algustorp 1:18 Fastighetsreglering pågår för Alabo 3:1
Fastighetsägarkategori	Staten, kommun
Gräns	Enligt karta, bilaga 1. Gränsen är inmätt av Lantmäteriet.
Areal	27,9 ha, varav vatten 11 ha

Beskrivning av området

Naturreservatet Ettö ligger i ett sanddominerat område vid Nissans inlopp i Algustorpasjön. Området ligger i anslutning till det välfrekventerade friluftsområdet Isaberg. Utöver Svarteviken i Algustorpasjön innefattar naturreservatets östliga del torr - fuktig naturlig fodermark med hög artrikedom med främst en hävd- och störningsgynnad flora och fauna. Utmed Svartevikens västra sida växer en barrblandskog med rikliga mängder med stående och liggande död ved orsakat av stormar och angrepp av granbarkborre de senaste fem åren. Vid Svartevikens nordände finns en naturlig sandstrand omgiven av en talldominerad blandskog. Området närmast Nissans inlopp i sydväst liksom utmed Svartevikens vattenspegel är bevuxet med alldominerad, fuktig lövskog som tidvis översvämmas. De fuktiga lövskogspartierna liksom delar av den stormpåverkade skogen är klassat som nyckelbiotop. I anslutning till den naturliga fodermarken har fyra rödlistade arter noterats, varav tre omfattas av de nationella åtgärdsprogrammen för hotade arter.

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Inom reservatet är det förbjudet att:

1. bedriva skogsbruk eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar inom delområde 2 och 3, se beslutskarta (bilaga 1)
2. bedriva igenplantering inom delområde 1, se beslutskarta (bilaga 1)
3. utan tillstånd från Länsstyrelsen fälla och/eller bortföra träd med diameter större än 15 cm, inom delområde 1
4. anlägga väg, bro, brygga, parkering eller campingplats
5. anordna upplag av något slag

6. borra, gräva, spränga, schakta, muddra, utfylla, tippa, dämna, invalla eller ordna upplag, undantaget ytlig markbearbetning med syfte att orsaka markstörning som gynnar förekommande sällsynta arter
7. bedriva täkt av något slag
8. dika
9. använda kemiska bekämpningsmedel, kalk, andra växtnäringssämnen eller regelbundet tillskottsutfodra betesdjur
10. uppföra ny byggnad eller anläggning undantaget underhåll av befintliga byggnader
11. anlägga mark- eller luftledning, mast eller antenn

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § MB om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning av reservatet
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor (vid parkering, badplats samt i delområde 1 och 3)
3. anläggande och underhåll av parkeringsplats, rullstolsanpassad torrklosett och badplats
4. anläggande och underhåll av leder, strövstigar och stängselgenomgångar enligt skötselplan (bilaga 2)
5. utförande av åtgärder för att uppnå syfte och bevarandemål med reservatet, bland annat bränning av fjolårsvegetation, upprätthållande av sandblottor, röjning av igenväxningsvegetation och bekämpning (rullning) av ömbråken inom delområde 1, lämnande av stormfällda träd inom delområde 3, röjning av sly och gran inom delområde 2
6. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Inom reservatet är det förbjudet att:

1. förstöra eller skada fast naturföremål, hela eller delar av liggande eller stående döda träd eller buskar
2. plocka eller samla in kärlväxter, mossor, lavar eller svampar, med undantag av bär och matsvamp för husbehov
3. störa betande boskap
4. ha husvagn eller husbil uppställd nattetid
5. elda annat än med medhavd ved och på angiven plats
6. medföra ej kopplad hund eller annat lösgående husdjur
7. sätta upp tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning

Inom reservatet är det utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

8. använda området för organiserade tävlings- eller övningsändamål eller motsvarande med fler än 100 personer
9. använda reservatsområdet för lägerverksamhet med fler än 30 personer

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel och uppföljning enligt fastställd skötselplan (bilaga 2). Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för normalt underhåll av djurbägn, parkeringsplats, vandringsled, strövstig, offentlig badplats, elledningar eller teleledningar. Från föreskrifterna undantas även åtgärder för vetenskaplig undersökning eller motsvarande, som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller/ kan gälla för området.

Bakgrund

Naturreservatet Ettö bildades den 30 november 1970 med anledning av landets natur, dess skönhet och väsentliga betydelse för friluftslivet. Den 6 juni 1979 beslutades om en utvidgning av reservatet med två angränsande områden med likvärdiga värden och skötselbehov. Reservatets tyngdpunkt har varit friluftsliv varför skogsbruk och hävd av fodermarker tillåts. En ny skötselplan upprättades 1998 för naturreservatet, även denna tillät skogsbruk om så ansågs nödvändigt. Reservatets västra del med barrblandskog värderades under 2006 och köptes under våren 2007 in av Naturvårdsverket från Sveaskog. Betesmarken i naturreservatet ägs av Gislaveds kommun och är utarrenderad för bete med nötkreatur. Arrendatorn har kontaktats i samband med fyndet av en livskraftig population av guldsandbi i betesmarkerna 2006 samt hösten 2007 inför remissutskick av nytt beslut och skötselplan.

Förslag till beslut och skötselplan skickades den 23 maj 2008 på remiss till Gislaveds kommun, Gnosjö kommun, Skogsstyrelsen, Naturskyddsföreningen och Lantmäteriet. Berörda sakägare förelades samtidigt att inkomma med yttrande. Yttranden har inkommit från Gislaveds kommun, Gnosjö kommun, Skogsstyrelsen och Friluftsrådet. Samtliga inkomna yttranden har tillstyrkt förslaget till beslut och skötselplan. Gislaveds kommun har framfört önskemål om ytterligare handikappanpassning samt möjlighet till eldning endast vid anvisad plats vilka har tillmötesgåtts. Detaljsynpunkter på beslut och skötselplan har beaktats inför den slutliga utformningen.

Motivering

Bestämmelser

Enligt 7 kap. 4 § MB får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap. 5 § MB ska i ett beslut om att bilda naturreservat skälen för beslutet anges. I beslutet ska också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag,

schaktning, tåkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

I 7 kap. 6 § MB anges bland annat om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. utförs gallring, röjning, slätter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller
3. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

I 7 kap. 25 § MB anges att vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

I 7 kap. 30 § MB stadgas att föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. Föreskrifterna ska gälla omedelbart, även om de överklagas.

I 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. anges bl.a. att Länsstyrelsen ansvarar i länet för områdesskyddet.

Enligt 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska länsstyrelsen fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård. En skötselplan ska ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat.

Länsstyrelsen får, enligt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., meddela föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken.

Av 2 kap. 6 § MB framgår att för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Bestämmelserna i 3 och 4 kap. ska, bl.a. vid prövning av frågor enligt 7 kap., tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Enligt 5 § förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. ska den myndighet, som ska tillämpa bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken i ett ärende, i beslutet ange om den prövade anläggningen, verksamheten eller åtgärden går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande regionplanen eller kommunala översiktsplanen.

Bedömning

Ettö naturreservat bildades 1970 och utvidgades 1979 med anledning av

områdets betydelse för naturvärden, dess skönhet och betydelse för allmänhetens friluftsliv. Barrskogen i väst uppmärksammades i samband med inventeringen av värdefull skog på statlig mark 2003.

Skogen väster om Algustorpasjön är av typen västlig taiga. Skogen håller på att utveckla naturskogsqualiteter, en stor del av området är klassat som nyckelbiotop. Andelen död ved i skogen ökade markant efter stormen Gudrun våren 2005. Angränsande skog har avverkats och det har i tidigare reservatsbeslut varit tillåtet att bedriva skogsbruk även inom befintligt naturreservat.

Hävdade fodermarker inom reservatet är klassade som riksintresse för naturvård (NF114, beslut 2000-02-07). Riksintresset för naturvård grundas bland annat på ett representativt och välbevarat, artrikt odlingslandskap med annan öppen äng, strandäng och naturbetesmarker. Naturreservatet ingår även i ett större område utpekad som riksintresse för friluftsliv (FF2, beslut 1988-09-19), benämnt Isaberg/Rannebo. Riksintresset för friluftsliv grundas på de goda möjligheterna till naturstudier, bad, vandring, skridsko- och skidåkning, fiske, svamp- och bärplockning med mera. Ett område med samma avgränsning som naturreservatet godkändes 1998 av Sveriges regering som Natura 2000-objekt, enligt Art- och habitatdirektivet. En bevarandeplan för området fastställdes december 2005.

Det har vid inventeringar framkommit att den naturliga fodermarken inom reservatet hyser livskraftiga populationer av tre hotade arter med nationellt antagna åtgärdsprogram; klockgentiana *Gentiana pneumonanthe* (VU), guldsandbi *Andrena marinata* (VU), och slättergubbemal *Digitivalva arnicella* (EN). Vid den nationella Ängs- och Hagmarksinventeringen 1987 bedömdes den torra – friska silikatgräsmarken inom Ettö tillhöra ”värdeklass 1”, även vid den uppföljande Ängs- och Betesmarksinventeringen 2002-2004 noterades en värdefull flora.

Länsstyrelsen bedömer att områdets höga naturvärden och friluftsvärden motiverar ett skydd mot avverkning av skog, borttransport av död ved, bebyggelse och igenväxning av naturliga fodermarker. För att bevara områdets naturvärden och friluftsvärden är området i behov av en anpassad skötsel i form av upprätthållande av sandblottor, röjning av inväxande gran och bevarande av stormpåverkad skog. Området ska därför skyddas som naturreservat.

Föreskrifterna är anpassade till reservatets syften och värden. De är främst avsedda att bevara och förstärka befintliga naturvärden samt gynna det rörliga friluftslivet. Säkerställande av god bevarandestatus för förekommande arter och naturtyper bidrar till att uppfylla miljö kvalitetsmålen Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, God bebyggd miljö och Ett rikt växt- och djurliv. Länsstyrelsen har enligt 7 kap. 25 § MB avvägt föreskrifterna för området mot sakägares intresse och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Reservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. och 4 kap. MB och med den för området gällande översiktsplanen.

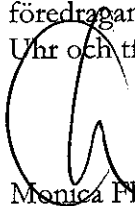
Hur man överklagar m.m.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) genom skrivelse till Länsstyrelsen – se bilaga 5 (formulär 23).

Upplysning

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, samt i Värnamo Nyheter och Finnveden extra. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB träder i kraft den 1 november 2008 och de gäller omedelbart även om de överklagas.

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsråd Monica Flodström beslutat och naturvårdshandläggare Charlotta Bohman varit föredragande, har även länsjurist Ulrika Källberg, naturvårdsdirektör Johan Uhr och tf funktionsansvarig områdesskydd Helena Uhlén deltagit.

Monica Flodström

Charlotta Bohman

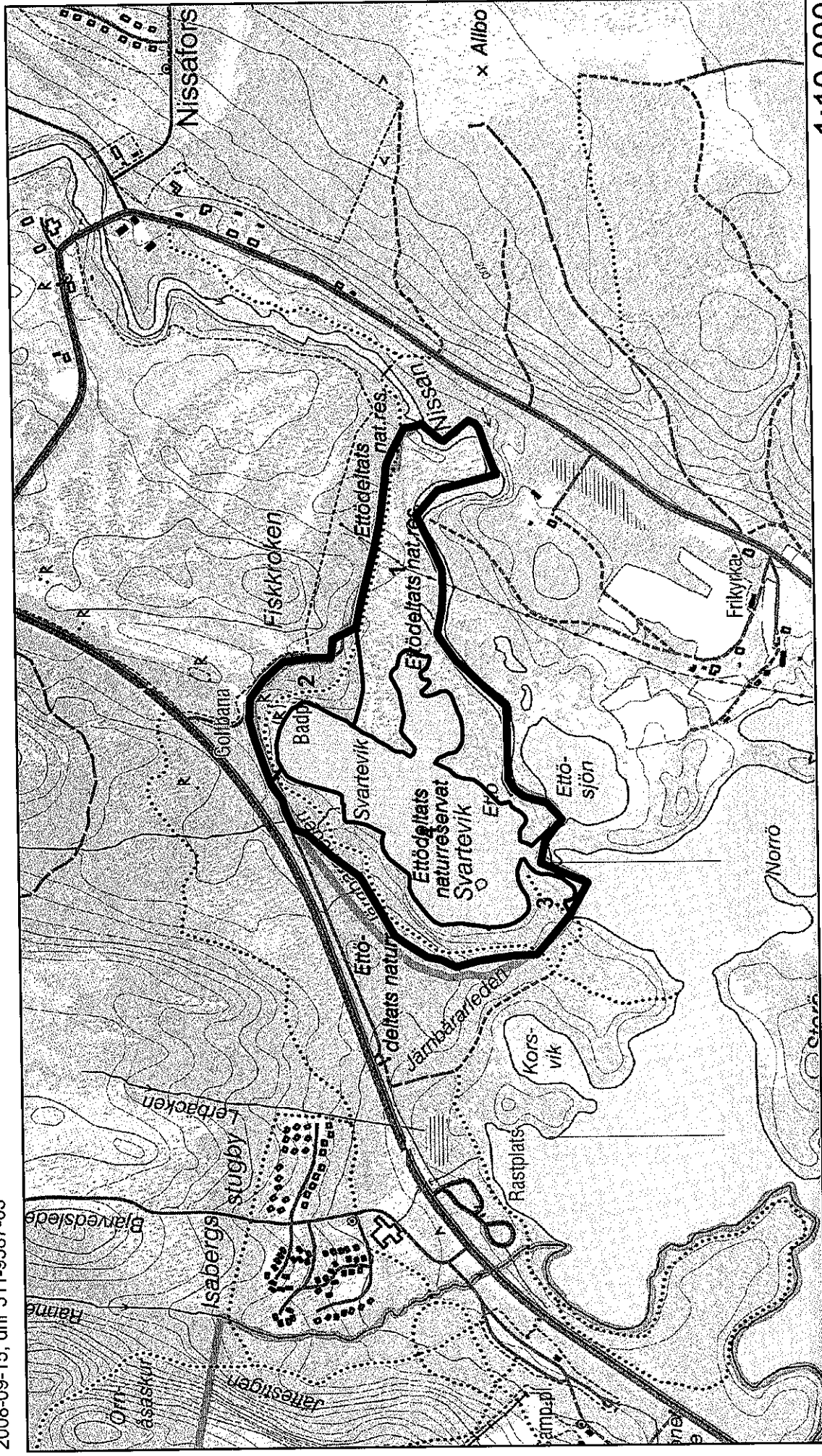
Bilagor

- 1) Beslutskarta
- 2) Skötselplan
- 3) Sakägarförteckning
- 4) Hur man överklagar
- 5) Sändlista

Naturresevatet Ettö

Tillhör Länsstyrelsens beslut
2008-09-15, dnr 511-9587-05

Bilaga 1

 Ettö yttergräns
 Delområden

© Lantmäteriet 2007. Ur GSD-Fastighetskartan
ärende 106-2004/188F.
Kartkälla: Länsstyrelsen i Jönköpings län.
Godkänd från sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäterverket 1998-09-16.

1:10 000

